

Dětští vězni v izraelských věznicích

V Izraelem zřizovaných věznicích se v současné době nachází [185 palestinských dětských vězňů](#) ve věku od 12 do 17 let. Většina z nich byla zadržena kvůli obvinění z házení kameny na izraelské vojáky či na auta ilegálních izraelských osadníků. Obvykle jsou děti zadrženy v noci, od půlnoci do páté hodiny ráno. Armáda vtrhne do domu a za velkého hluku vzbudí celou rodinu a vystrašené dítě odveze pryč, aniž by kohokoli informovala, proč a kam je dítě odváženo.

Dětem jsou zavázány oči, jejich ruce jsou spoutány, často jsou převáženy na podlaze auta. Není jim povolen kontakt s rodiči ani obhájcem, často jsou nuceny podepsat hebrejsky psaná prohlášení, kterým nerozumí. Je jim vyhrožováno či jsou slovně napadány a ponižovány.

Většinou ze strachu z dalších výhrůžek, ponižování a násilí se děti k činům, ze kterých jsou obviňovány, přiznají. Ve věznicích pak běžně stráví dva týdny až deset měsíců. Odhaduje se, že od roku 2000 bylo zadrženo, vyslýcháno a uvězněno 7500 dětí, některé jen dvanáctileté. Ročně je takto zadrženo 500—700 dětí, což činí téměř 2 děti na každý den.

DCI-Palestine, palestinská pobočka mezinárodní organizace zabývající se obranou dětských práv podpořená EU, vydala v dubnu 2012 obsažnou zprávu, nazvanou „[Spoutané se zavázanýma očima a odsouzené: Děti vězněné ve vojenských věznicích](#)“ (PDF). Ve zprávě podrobně popisuje zacházení s palestinskými dětskými vězni v průběhu zatčení a výslechu. Níže uvedené informace jsou výňaty z této zprávy.

Zacházení při zatčení a výsleších

Zpráva zjistila, že systematicky dochází ke špatnému zacházení (v některých případech k mučení) s palestinskými dětmi drženými v izraelských vojenských věznicích, přičemž k většině hrubého zacházení dochází během prvních 48 hodin od zadržení. Následující tabulka shrnuje nejdůležitější zjištění zprávy, která byla vypracována na základě výpovědí 311 dětí zaznamenaných mezi lety 2008—2012:

Časté stížnosti a obávané praktiky	Počet případů	Procento dětí
Spoutání rukou	296	95%
Zavazování očí	281	90%
Fyzické násilí	234	75%
Zadržování v Izraeli (porušení Článku 76)	196	63%
Zatčení mezi půlnocí a pátou hodinou ráno	188	60%
Doznání během výslechu	180	58%
Vyhrožování	178	57%
Slovní napadání a ponižování	169	54%
Prohlídka svléknutím donaha	102	33%
Přepravování na podlaze auta	98	32%
Podepsání/ukázání dokumentu v hebrejštině	91	29%
Samotka	38	12%

Z výpovědi dětí – při zatčení

[Abu Dis] – „Bylo kolem jedné hodiny ráno. Spal jsem, když mě probudilo bouchání na dveře. Viděl jsem, že jsou rozbitá okna. Strašně jsem se bál. Celá rodina se probudila a táta šel otevřít. Za dveřmi byla skupina izraelských vojáků.“

Khalil Q. (13) – Zatčen 15. září 2010

[Betlém] – „Bylo asi půl třetí ráno. Spal jsem [...], když jsem se probudil křikem vojáků, kteří do megafonů křičeli: „Okamžitě otevřete!“ Vyhlédl jsem z okna a viděl spoustu armádních džípů a vojáky, kteří světly mířili na dům [...]. Jakmile mě vojáci uviděli, namířili na mě své zbraně.“

Hamza K. (15) – Zatčen 5. ledna 2011

[Vesnice Osarin] – „Asi ve čtyři hodiny ráno mě probudila máma a řekla, že do domu vtrhli izraelští vojáci [...]. Seřadili nás na balkóně a jeden z nich četl z papíru: „Kde jsou Deia' a Fadel?“ Náš táta na nás ukázal. „Jste zatčeni a půjdete s námi,“ řekl voják, aniž by nám pověděl, kam nás odveze.“

Fadel A. (16) – Zatčen 28. listopadu 2011

Případové studie

Případová studie číslo 4 – str. 87

Případová studie číslo 6 – str. 90

Případová studie číslo 11 – str. 97

Případová studie číslo 1 – str. 28

Případová studie číslo 2 – str. 32

Případová studie číslo 3 – str. 39

Rozhovor s právníkem zastupujícím děti – str. 42

Rozhovor s ředitelem rehabilitačního programu YMCA – str. 48

(Viz další stránka)

Případová studie číslo 4, str. 87

Jméno: Nadeem a Jihad

Datum zatčení: 24. dubna 2010

Věk: 14 a 15 let

Místo: Vesnice Tuqu', okupovaný Západní břeh

Obvinění: Házení kameny

Dne 24. dubna 2010 kolem 3 hodiny ráno byli ve svém domě blízko Betléma zatčeni izraelskými vojáky dva bratři.

„Spal jsem,“ vzpomíná čtrnáctiletý Nadeem, „a probudil mě hlas mého otce, který se mě a Jihada pokoušel probudit. Řekl nám, abychom se oblékli. Když jsem byl oblečen, vyšel jsem z pokoje a viděl spoustu vojáků ve vojenských uniformách. Vypadali hrozně a já se začal strašně bát.“

Nadeem si vzpomíná, jak se rozplakal, když voják řekl otci, že ho a jeho patnáctiletého bratra Jihada odvedou na vyšetřování. *„Ale nemělo to cenu,“* protože oba chlapci byli vyvedeni z domu, s poutami na rukou a se zavázanýma očima. Byli odvedeni do vojenského auta a během třicetiminutové jízdy do vyšetřovacího centra v Etzionu, které se nachází v izraelské osadě Gush Etzion, museli sedět na kovové podlaze.

Po příjezdu do vyšetřovacího centra museli chlapci sedět asi tři hodiny na chodbě, stále spoutáni a se zavázanýma očima. Později ráno byla chlapcům pouta sundána a byli jednotlivě odvedeni na vyšetřování. Jihad vzpomíná, jak byl dvakrát udeřen do tváře vojákem, který mu řekl: *„Naseru na tebe, pokud se nepřiznáš, ty svině.“* Jihad říká, jak se začal strašně bát a začal plakat, ale voják mu řekl, aby *„držel hubu“*, ale Jihad *„dál potichu plakal.“*

Chlapci byli obviněni z házení kamenů na auta izraelských osadníků projíždějících po silnici poblíž jejich vesnice. Oba chlapci byli vyslýcháni bez přítomnosti právníka. K činu se přiznali a podepsali dokumenty napsané v hebrejštině, aniž by věděli, co tam je napsáno. Oba chlapci uvádí, že se přiznali, protože jim bylo vyhrožováno použitím dalšího násilí. Po vyšetřování byli chlapci znovu spoutáni a byly jim zavázány oči. Opět museli čekat na chodbě po dobu několika hodin.

„Když jsem tam seděl,“ vzpomíná Jihad, *„myslel jsem si, že mě propustí, protože mi*

vyšetřovatel neřekl, že mě pošlou do vězení. Pořád jsem tam seděl s nadějí, že budu propuštěn.“ Po několika hodinách čekání byli však chlapci převezeni do vězení Ofer a umístěni do cely s dalšími deseti vězni, dospělými i dětmi.

Věznice Ofer leží vedle jednoho ze dvou vojenských soudů používaných izraelskými vojenskými úřady na Západním břehu. Podle soudních spisů napsaných v hebrejštině byli chlapci obviněni z házení kamenů na izraelská vozidla poblíž jejich vesnice, s cílem zranit pasažéry. Nadeemův spis uvádí, že „*v neznámý čas nejspíš dne 20. října či okolo tohoto data hodil 17 kameny ve společnosti dalších dětí.*“

Dne 29. dubna 2010 podal právník chlapců státnímu žalobci návrh na dohodu o přiznání viny, aby minimalizoval jejich dobu ve vězení. Na základě dohody byli oba chlapci odsouzeni ke 31 dnům vězení, dále s čtyřměsíční podmínkou po dobu tří let a k pokutě ve výši NIS 1500 (7700,- Kč). Pokud by chlapci pokutu nemohli zaplatit, odseděli by si v izraelském vězení další měsíc.

Případová studie číslo 6 – str. 90

Jméno: Muhsen M.

Datum zatčení: 10. června 2010

Věk: 7 let

Místo: Beit Ummar, okupovaný Západní břeh

Obvinění: Neznámé

Dne 10. června 2010 okolo 2:45 ráno přinesli izraelští vojáci rodině sedmiletého chlapce z vesnice Beit Ummar soudní předvolání.

„Probudilo nás bouchání na vstupní dveře a křik v hebrejštině ,otevřete, tady izraelská armáda,“ vzpomíná Alia, matka sedmiletého Muhsena. „Manžel otevřel dveře a do domu vtrhli tři izraelští vojáci. Jeden z vojáků se mého manžela zeptal směsicí arabštiny a hebrejštiny, kde je náš syn Muhsen; to je náš nejmladší syn.“

Manžel Aliay vojákovi řekl, že Muhsenovi je sedm let a ukázal mu jeho rodný list.

„Voják si přečetl datum narození, které je 17. září 2002, a zasmál se, přesto ale manželovi předvolání, „zvoucí“ mého syna dopoledne do vyšetřovacího centra Etzion k výslechu, předal,“ vzpomíná Alia.

Dokument předaný manželovi Aliay je standardním dokumentem tištěným v hebrejštině a arabštině, kde jsou další podrobnosti napsány rukou v hebrejštině. Nepodepsaný dokument byl zřejmě vydán izraelskou kancelář pro oblastní koordinaci jménem izraelské armády v Etzionu. Dokument je „pozvánkou“ Muhsenovi, aby navštívil kapitána Tamira ve vyšetřovacím centru Etzion ve 14 h v ten samý den. Vyšetřovací a detenční centrum Etzion, umístěné uvnitř osady Gush Etzion, na půli cesty mezi Hebronem a Betlémem, je místním dobře známé .

Sedmiletý Muhsen celou noc během razie izraelské armády prospal, ale jeho matka mu ráno řekla, co se přihodilo. *„Mí sourozenci a matka byli šokováni, když se dozvěděli, že vojáci chtějí, abych šel do centra Etzion, protože jsem hodně malý,“* povídá Muhsen. *„Chodím ještě do druhé třídy a po letních prázdninách půjdu do třetí. Nechci, aby mě otec do centra bral, protože vím od lidí, že to je vězení a pokud tam půjdu, odvedou mě od mé rodiny.“*

Otec Muhsena musel jít v ten den navštívit příbuzného v nemocnici a nemohl tak odvézt svého syna do vyšetřovacího centra, jak po něm bylo požadováno. *„Pořád nevím, jestli mě tam otec vezme nebo ne,“* obává se Muhsen, *„moje rodina neví, jestli se vojáci vrátí sem domů a budou se mě ptát, proč jsem nepřišel. Do našeho města chodí izraelští vojáci často.*

Přišli před šesti měsíci a odvedli strýce ten je ještě teď ve vězení. Taky odvedli mého bratrance a taky je stále ve vězení.“

Později bylo zjištěno, že předvolání nebylo určeno sedmiletému Muhsenovi, a že jméno na dokumentu napsaném v hebrejštině patří jiné osobě. Zdá se, že izraelská armáda doručila předvolání do špatného domu ve špatné vesnici.

Rodina neobdržela od izraelských úřadů žádné vysvětlení ani omluvu.

Případová studie číslo 11 – str. 97

Jméno: Mahmoud A.

Datum zatčení: 18. února 2011

Věk: 9 let

Místo: Beit Ummar, okupovaný Západní břeh

Obvinění: Házení kameny

Dne 18. února 2011 byl izraelskými vojáky zatčen devítiletý chlapec z vesnice Beit Ummar a odvezen do osad Kirya Arba a Gush Etzion.

„Bydlím ve vesnici Beit Ummar, asi 70 metrů od silnice, která spojuje Betlém s Hebronem,“ říká Mahmoud. „Ve dne v noci zde projíždí auta osadníků i Palestinců, což znamená, že jsou tady pořád izraelské armádní džípy, aby ochránily osadníky. To sleduji od té doby, kdy jsem si začal víc uvědomovat co se kolem mě děje a vnímám situaci ve vesnici, ve které žiji.“

V pátek 18. února 2011 si kolem jedné hodiny odpoledne Mahmoud, jeho patnáctiletý bratr a třináctiletý bratranec hráli před jejich domem. Mahmoud vzpomíná, jak k nim najednou přiběhli čtyři izraelští vojáci a křičeli „*přestaňte, přestaňte*“ v arabštině.

„Byli jsme vystrašení a běželi jsme do domku strýce, vzdáleného asi 30 metrů od našeho domu,“ říká Mahmoud. Bratrance se podařilo dostat dovnitř, ale vojáci chytili Mahmouda a jeho bratra. Brzy na to přišli jejich dva strýci. „Měl jsem velký strach a neustále jsem křičel: ‚Nic jsem neudělal‘, ‚Házel jsi na džíp kameny‘, řekl jeden z vojáků arabsky. Nevěděl jsem, o kterém džípu mluvím. Nevěděl jsem, kdo kameny házel, ani kdy. Mí strýcové a vojáci se začali hádat a za chvíli přišel i můj otec. Jeden voják se mě pokoušel chytit za jednu paži a můj strýc Ibrahim za druhou [...] Hrozně jsem se bál a snažil jsem se schovat za strýce a neustále jsem mu a svému otci opakoval: ‚prosím, ať si mě neodvedou‘.“

Za chvíli přijelo šest dalších izraelských vojáků se dvěma izraelskými pohraničními policisty. *„Křičeli na mého otce a na mé strýce a mířili na ně zbraněmi a přinutili je vstoupit do domu strýce. V ten samý moment si mě nějaký voják vysadil na rameno a začal utíkat,“* vzpomíná Mahmoud, který byl zakrátko uložen do obrněného džípu. Uvnitř džípu byl dle svých slov Mahmoud jednou uhozen do tváře, *„ale ne moc“*. Byly mu zepředu kusem látky spoutány ruce a zavázány oči.

Napřed byl Mahmoud odvezen do osady Kirya Arba, kde byl ponechán na židli před budovou,

stále spoutaný a se zavázanýma očima. Mahmoud uvádí, že někdo prošel kolem něj a uhodil jej třikrát na každou tvář, „*ale ty facky moc nebolely.*“ Vzpomíná si, že se s postupem času „*cítil méně vystrašený, ale víc unavený a znuděný, protože mě nechali na té židli sedět asi dvě hodiny.*“ Bylo mu dovoleno použít záchod a nabídli mu jídlo a vodu. Okolo půl osmé večer byl Mahmoud odveden do dalšího vojenského auta a převezen do osady Gush Etzion, poblíž Betléma. Po příjezdu do Etzionu mu sundali z očí pásku a v osm hodin večer byl předán svému otci.

Případová studie číslo 1 – str. 28

Jméno: Ahmad F.

Datum zatčení: 6. července 2011

Věk: 15

Místo: vesnice 'Iraq Burin, okupovaný Západní břeh

Obvinění: Házení kameny

Dne 6. července 2011 byl ve dvě hodiny ráno zatčen izraelskými vojáky v domě svých rodičů patnáctiletý chlapec z vesnice 'Iraq Burin.

Dne 6. července kolem druhé rodiny ráno byl patnáctiletý Ahmad stále vzhůru a trávil noc s příbuznými, kteří zrovna přijeli z Jordánska. „*Všichni jsme seděli na balkóně..., když jsme slyšeli, jak jdou nahoru po schodech nějací lidé,*“ vzpomíná Ahmad. „*Najednou se do domu vřítila spousta vojáků. Byli jsme překvapeni. Začali na nás křičet a zaveleli, abychom šli všichni do obývacího pokoje.*“

Několik vojáků začalo dům prohledávat a udělali velký nepořádek. Ahmadův dvouletý synovec začal plakat, což „*vojáky naštvalo, začali křičet a požadovali, aby ho jeho matka umlčela.*“

Zhruba po uplynutí jedné hodiny od příjezdu vojáků bylo Ahmadovi řečeno, že je předvolán k výslechu. „*Jeden voják mi okamžitě zepředu spoutal ruce třemi plastickými pouty. Na každou ruku mi nasadil jedno pouto a potom obě spojil třetím poutem. Byl jsem spoután úplně napevno a způsobovalo mi to velkou bolest. Pak mě další voják chytil za ruku a vyvedl mě z domu.*“

Ahadův bratr byl napaden vojákem, když se zeptal, kam jeho bratra odvádí. „*Voják do něj začal mlátit pažní pušky, a to před očima všech členů rodiny, včetně dětí, které byly úplně zděšené a začaly plakat,*“ vzpomíná Ahmad.

Ahadovi byly před vyvedením z domu zavázány oči. Říká, že byl veden zhruba 50 metrů k čekajícímu autu, které jej pak převezlo do vyšetřovacího centra Huwwara na předměstí Nábulusu. Po příjezdu byl Ahmad vyvečen z auta a musel zůstat stát vedle něj. „*Zpívali, smáli se a křičeli mi do uší,*“ vzpomíná Ahmad. „*Dělali si ze mě srandu. Jeden z nich mi dal vedle ucha svůj mobil a hlasitě nechal přehrávat policejní sirénu. Pak mě další z nich vzal za ruku a dal mi hlavu proti motoru auta a druhý šlapal na plyn. Toto udělali několikrát. Začal jsem se třást po celém těle.*“

Ahad uvádí, že ho vzali dovnitř za bránu vyšetřovacího centra, ale nechali ho venku od 5 hodin ráno do 3 hodin odpoledne následujícího dne. Nepřinesli mu žádné jídlo. Když čekal

venku, říká, že byl verbálně napadán a bylo mu řečeno „*Chceme, abys tady venku zemřel.*“ Kdykoli se Ahmad pokoušel usnout, začal voják křičet a kopat do něj, aby ho udržel vzhůru.

V jednom momentě, když Ahmad stále čekal venku, přivedlo několik vojáků psa a Ahmada přitlačili k zemi. „*Podařilo se mi zahlédnout psa zpod pásky na očích,*“ říká Ahmad. „*Přinesli mu jídlo a dali mi ho na hlavu. Asi to byl kus chleba. Pes jej měl sežrat z mé hlavy. Jeho slina mi začala stékat po celé hlavě a úplně mě to vynervovalo. Začal jsem se třást po celém těle, protože jsem se bál, že mě pes kousne. Vojáci viděli, jak se třesu a začali se smát a dělat si ze mě srandu. Pak mi dali další kus chleba na kalhoty ke genitáliím, tak jsem se snažil uhnout, ale pes začal štěkat. Byl jsem k smrti vyděšený.*“

Později ten samý den byl Ahmad převezen na policejní stanici v osadě Ari'el a byl vyslýchán.

„*Vyšetřovatel mi sundal pásku z očí, ale nechal mi pouta na rukách,*“ vzpomíná Ahmad. „*Obvinil mě z házení kameny, ale popřel jsem to.*“ Následujícího dne Ahmada posadili do dalšího vozidla a byl převezen do vězení Megiddo uvnitř Izraele, v rozporu s Článkem 76 Čtvrté Ženevské úmluvy, jež takové převozy zakazuje.

„*Byla zapnutá klimatizace a uvnitř byla strašná zima. Požádal jsem vojáky, aby ji vypnuli, ale odmítli, i když jsem se celý třásl zimou.*“ Vozidlo několikrát po cestě zastavilo, než přijelo kolem 11 hodiny v noci do vězení Megiddo. Ahmadovi nebylo během osmihodinové cesty poskytnuto žádné jídlo a po příjezdu do vězení byl svlečen donaha a prohledán.

Případová studie číslo 2 – str. 32

Jméno: Thaer B.

Datum zatčení: 16. prosince 2011

Věk: 15

Místo: vesnice Azzun, okupovaný Západní břeh

Obvinění: Házení kameny

Dne 16. prosince 2011 byl izraelskými vojáky zadržen patnáctiletý chlapec z vesnice Azzun, když šel sbírat dřevo na oheň.

„V pátek 16. prosince 2011 jsem šel kolem druhé hodiny odpoledne na náš pozemek posbírat trochu dřeva na oheň, k zahřátí a na vaření,“ vzpomíná patnáctiletý Thaer. „Byli tam už moji kamarádi, protože tam odjeli s károu a oslem asi hodinu přede mnou. Šel jsem po polní cestě, bylo asi kolem půl třetí odpoledne a uviděl jsem zhruba šest izraelských vojáků, jak jdou směrem ke mně. Byl jsem překvapen, že tam jsou. Dostal jsem velký strach,“ říká Thaer. „Byli ode mě asi 150 metrů. ‚Bů, bů‘, křičel na mě jeden z nich, ale neodpověděl jsem. Otočil jsem se a utíkal zpátky do vesnice, ale malý vojenský džíp se rozjel za mnou.“

Vojenský džíp rychle Thaera dohonil a on se zastavil. Obklopili ho vojáci. *„Ukázali, že mám zvednout ruce. Dávali mi příkazy v hebrejštině, ale nerozuměl jsem jim... Viděl jsem, jak se jeden z nich připravil ke střelbě a dostal jsem velký strach, protože jsem si myslel, že mě zastřelí,“* říká Thaer. Za chvíli Thaera odvedli do džípu a přinutili ho sednout na kovovou podlahu. *„Pak přišli dovnitř dva vojáci a jak jsem byl na zemi, šlápli mi na část těla. To mě hodně bolelo. Džíp se rozjel a vojáci mě začali kopat a tloukli mě svými rukama a puškami do tváře a do paží, smáli se a mluvili spolu hebrejsky.“*

Džíp zastavil u brány blízko Thaerovy vesnice. Thaera vyvedli z auta a prohledali ho. Ruce mu spoutali za zády jedním plastickým poutem a zavázali mu oči.

Za chvíli k němu někdo přišel. *„Jsem důstojník. Mluv se mnou,“* řekl v plynulé arabštině. *„Řekni mi, že jsi házel kameny a slibuji ti, že tě nechám jít domů,“* povídal. *„Ale já jsem neházel,“* řekl jsem, a potom se mě zeptal na pár starších kluků z vesnice. *„Nařídil mi, abych mu dal seznam svých kamarádů, ale řekl jsem mu, že žádný seznam nemám,“* říká Thaer. *„Pokud nebudeš mluvit, vezmu tě do Tel Avivu a kdo ví, kde skončíš. Zavřeme tě a*

zmlátíme,‘ řekl. ‚Co jsi dělal, pokud jsi neházel kameny?’ zeptal se. ‚Šel jsem na náš pozemek,‘ odpověděl jsem. ‚Tak proč jsi neodpověděl vojákům, když tě volali?’ zeptal se. ‚Protože jsem z nich měl strach,‘ řekl jsem. V ten moment mě začal fackovat po tváři a svou puškou mi dával rány do břicha, to hodně bolelo,“ říká Thaer. „Hrozně jsem se bál, hlavně když důstojník řekl, že mě zastřelí, pokud nebudu mluvit a že mě vezmou na místo, kde mě nikdo nenajde.“

Ačkoli byl k smrti vyděšen, odmítl se Thaer přiznat k házení kamenů, protože říká, že kameny neházel. Poté ho vojáci vzali zpátky do vojenského džípu a donutili sedět na zemi. Uvádí, že ho uvnitř vozidla znovu bili. Thaer si nepamatuje, kam ho odvezli, ale pamatuje si, že byl vytažen z džípu a odveden do místnosti, stále byl spoután a měl zavázané oči. V místnosti mu byla pouta i pásek z očí sundány. „*Pak mi za zády připoutali ruce k židli a nohy mi spoutali zepředu. Potom mi znovu na oči nasadili pásku a začali mě bít.*“ V místnosti ho drželi asi pět nebo šest hodin. Nebylo mu dáno nic na pití ani na jídlo, nebylo mu dovoleno použít záchod.

Později večer byl Thaer znovu posazen do vozidla, které jelo asi půl hodiny.

Poté byl předán palestinské bezpečnosti a byl předán svému otci. Thaer přijel domů se svým otcem o půl jedenácté v noci.

Případová studie číslo 3 – str. 39

Jméno: Rami J.

Datum zatčení: 24. října 2011

Věk: 17

Místo: vesnice Haris, okupovaný Západní břeh

Obvinění: Házení kameny a molotovovy koktejly

Dne 24. října 2011 byl ve dvě hodiny ráno zatčen izraelskými vojáky sedmnáctiletý chlapec z vesnice Haris a odvezen do vyšetřovacího centra Al Jalame uvnitř Izraele. Poté byl 24 dnů držen na samotce.

„Spal jsem a asi ve dvě hodiny ráno jsem se probudil boucháním na dveře: ‚Otevřete, tady izraelská armáda‘. Otevřel jsem dveře a vojáci na mě namířili pušky, nařídili mi odstoupit a vtrhli do domu,“ vzpomíná sedmnáctiletý Rami. Vojáci rodině nařídili shromáždit se v jedné místnosti, zatímco dům prohledávali.

Zhruba po půl hodině přijel zpravodajský důstojník a chtěl vidět identifikační průkazy rodiny. Když se podíval na průkazku Ramiho, řekl jen „*vezmeme tě s sebou.*“ Spoutali mu ruce za zády třemi plastickými pouty a zavázali mu oči. Pak Ramiho odvedli do vojenského vozidla, jež bylo zaparkováno asi 600 metrů od domu. „*Dva vojáci mě chytili a natlačili mě do jednoho z džípů, kde jsem upadl na kovovou podlahu,*“ vzpomíná Rami.

„Musel jsem na pokyn vojáků ležet na kovové podlaze na zádech, s rukama spoutanýma za zády a se zavázanýma očima, asi dvě hodiny. Nechali mě spoutaného a se zavázanýma očima nejméně 18 hodin. Během této doby mi nedali nikdy nic k jídlu, ani žádné pití, a nikdy mi nedovolili jít na záchod,“ říká Rami. Když byl na zemi, Rami říká, že do něj vojáci šťouchali botami.

„Kdykoli jsem cítil bolest, hlasitě se smáli a uráželi mě.“

Džíp jel asi dvě hodiny a potom se zastavil. Rami byl vyvečen z auta a byly mu kladeny otázky týkající se jeho zdraví. Na chvíli mu byla sundána pouta a páska z očí, aby mohl podepsat zdravotní prohlášení. Pak byl znovu spoután, byly mu zavázány oči a byl odveden do džípu a ponechán na kovové podlaze. Rami uvádí, že pak džíp jel na několik dalších míst. V jednom z nich byl vytažen a přinucen sedět asi hodinu a půl na zemi. Říká, že byla chladno a celý se třásl zimou. Zhruba v 17 hodin přijel džíp do vyšetřovacího centra Huwwara poblíž Nábulusu na Západním břehu. Rami uvádí, že musel další hodinu sedět na zemi, stále

spután a se zavázanýma očima. Později večer byl Rami převezen do vyšetřovacího centra Al Jalame v Izraeli. Převoz Ramiho z okupovaného Západního břehu do vyšetřovacího centra uvnitř Izraele porušuje Článek 76 Čtvrté Ženevské úmluvy, jež takové převozy zakazuje.

Po příjezdu do Al Jalame byl Rami důkladně svlečen donaha, prohledán a poslán na výslech. „Uprostřed místnosti byla k podlaze připevněna malá kovová židle,“ vzpomíná Rami. „Vězeňský dozorce mě přinutil sednout si na židli a připoutal mi k ní ruce. Potom do místnosti vstoupil vyšetřovatel a představil se jako Assaf. Řekl, že mě bude vyšetřovat a že doufá, že budu spolupracovat. ‚Mám strašný hlad, protože jsem nic nejedl,‘ řekl jsem. Vyšetřovatel mi přinesl kousek chleba a malý kousek sýra a sklenici vody. Sundal mi pouta, abych se mohl najíst. ‚Chci, abys mi řekl, co jsi udělal,‘ řekl Assaf než jsem začal jíst. ‚Nic jsem neudělal,‘ řekl jsem. ‚Lháři,‘ zakřičel. ‚Odlož ten chleba,‘ zařval a chleba vzal. Nedal mi ani sklenici vody. Dokonce mi znovu spoutal ruce zezadu k židli,“ uvádí Rami. Vyšetřování trvalo asi hodinu, během něhož Assaf na Ramiho neustále křičel a vyhrožoval mu, že jej zbije, „ale neřekl jsem mu nic.“

„Asi o hodinu později jsem byl zavřen do cely číslo 36. Je to malá cela, na zemi je matrace a je tam záchod, který strašně zapáchá. Taky tam jsou dvě betonové židle. Světlo bylo umístěno na stropě, matně žluté a svítilo 24 hodin denně. Bolely mě z něj oči. Zdi byly šedivé a měly drsný povrch. V cele nebyly žádná okna, jen dvě díry, ze kterých přicházel a odcházel vzduch. Jídlo podávali malými dvířky ve dveřích.“ Rami uvádí, že byl zadržován na samotce v cele číslo 36 a v podobné cele (číslo 1) celkem 24 dnů.

„Během mé vazby v Al Jalame jsem bouchal na dveře cely a prosil o víc chleba, protože co jsem dostával mi nestačilo. Starý dozorce okamžitě dveře otevřel a začal na mě řvát. Šel ke mně a kolem krku mi dal svou paži a začal mě dusit a říkal: ‚Už tady pracuji léta a nikdy nikdo na dveře nebouchal. Jestli to ještě jednou uděláš, zakroutím ti krkem.‘ Další den mi ten stejný dozorce přinesl kyblík s vodou a nařídil mi, abych vydrhl celu. Udělal jsem co žádal. Když jsem skončil, odložil jsem prázdný kbelík poblíž dveří. Dozorce dveře otevřel a kyblík odkopl. Zařval na mě a přikázal mi, abych mu jej přinesl. Chtěl mě ponížit. Odmítl jsem, tak šel dovnitř a stoupl mi svou botou na pravou nohu – byl jsem bosý. Hodně mě to bolelo a nohu jsem měl oteklou tři dny. ... Napsal jsem stížnost, ale nevím, co se s ní stalo.“

„V Al Jalame mě vyslychal také jiný vyšetřovatel, jménem Amos. On a Assaf mě vyslychali asi devět hodin každý den, s výjimkou pátků a sobot. Obvinili mě z házení kamenů a molotovových koktejlů. Popřel jsem to. Řekli, že jsem lhář a řekli, že jeden muž z mé vesnice uvedl ve své výpovědi, že jsem s ním házel kameny a molotovovy koktejly. ... Musel jsem se doznat k házení kamenů kvůli vyčerpávajícímu výslechu a tvrdým podmínkám mé vazby.“

Zhruba po měsíci stráveném v Al Jalame byl Rami převezen do Megiddo, dalšího vězení umístěného uvnitř Izraele.

Rozhovor s ředitelem rehabilitačního programu YMCA – str. 48

Jméno: Nader Abu Amsha

Pozice: Ředitel

Organizace: Rehabilitační program YMCA

Datum: 29. února 2012

Nader Abu Amsha je ředitelem pobočky rehabilitačního programu organizace YMCA v Beit Sahour. Organizace sídlí ve Východním Jeruzalémě a každý rok poskytuje poradenské služby asi 350 palestinským dětem propuštěným z izraelských věznic.

Otázka: Můžete mi říci něco o programu?

Nader: Program začal před třemi lety. V současné době se staráme průměrně o 350 dětí za rok, a to v 11 poradních týmech pracujících napříč Západním břehem, včetně Východního Jeruzaléma.

Otázka: Jak práce začíná?

Nader: Naše práce začíná v momentě zatčení dítěte. Naši poradci začnou pracovat s rodinou, aby jí pomohli vyrovnat se se situací a poradili, jak jednat s dítětem, až bude propuštěno z vězení. Rodiče se domnívají, že všechno skončí propuštěním dítěte. Vždy jim říkáme, že to je teprve začátek. Rodina musí pochopit, že dítě se po zkušenosti se zatčením a uvězněním mohlo změnit a to může mít vliv na jeho vývoj.

Otázka: Jakým způsobem vězení dítě změní?

Nader: Když děti vyjdou z vězení, cítí se zkušené a dospělé a myslí si, že všechno znají. Pro rodiče to je ale to samé dítě, které odešlo před třemi, čtyřmi nebo pěti měsíci, proto mívají tendenci stát se příliš ochránářskými. To způsobuje problémy a hádky v rodině. Skrze program se snažíme pomoci jak dítěti, tak i rodině, tak aby domov zůstal místem, kde se dítě cítí příjemně a bezpečně.

Otázka: Jakých věcí si všímáte, když je dítě propuštěno z vězení?

Nader: Nejčastěji toho, že když jsou děti propuštěny z vězení, chtějí mluvit o tom, co se jim přihodilo. Chtějí vyprávět pořadí událostí od momentu zatčení, jako by se jednalo o film. Nemluví moc o svých pocitech. Když se ale ptáme podrobněji a dáváme specifické otázky, začnou děti o svých pocitech mluvit. Jsou pak velmi emocionální a sdílí své frustrace, svůj hněv, možná svou touhu po odplatě atd.

Otázka: Jakých dalších věcí si všímáte?

Nader: Pro děti je jedním z nejtraumatičtějších zážitků zatčení uprostřed noci při velkých raziích, kdy vidí vojáky ve svých pokojích, jak na ně míří zbraně, křik a v mnoha případech rozbíjení věcí. Tímto se zadržení stává velmi traumatickým již od první minuty. Také spoutání rukou, zavázání očí, převoz na podlaze vojenských džípů, bití, vyhrožování a ponižování během výslechů. Pro děti je hrozným zážitkem to, že v celém tomto procesu jsou ponechány samotné. Dítě cítí, že je proti němu celý izraelský vojenský systém a že nemá nikoho, kdo by jej ochránil anebo tam byl s ním. Potom to, že je měsíce uvězněno daleko od rodiny, s lidmi, které nezná, někdy dokonce s dospělými, nemůže mluvit o svých pocitech a musí se vypořádat s konfliktem mezi různými politickými frakcemi ostatních vězňů, to vše jsou pro dítě velmi obtížné zážitky.

Otázka: Jaké jsou některé z metod, kterými dětem pomáháte?

Nader: Naši poradci a sociální pracovníci jsou vyškoleni, aby dětem pomohli sdílet všechny jejich pocity, protože skutečná terapie začíná teprve tehdy, jakmile začnou mluvit. Takto děti uvolní všechny ten stres a zmírní svůj strach. Terapie jim pomáhá zorganizovat si myšlenky a dát pocitům průběh pozitivním směrem.

Otázka: Funguje to vždy?

Nader: V některých případech jsou děti svou zkušeností a špatným zacházením příliš traumatizované a odmítají se otevřít. Zkušenost mučení může vést k tomu, že dítě nedůvěřuje nikomu. Naši poradci musí často vyvinout velké úsilí, aby získali důvěru dětí, protože bez důvěry nelze dělat poradenství ani terapii. I když se dítě navzdory našemu úsilí odmítá otevřít, pomáháme mu stejně s návratem do školy nebo do učení a s reintegrací do komunity.

Otázka: S jakými dalšími problémy se potýkáte?

Nader: Při práci s dětmi jsme si všimli také toho, že jednou z nejobtížnějších věcí, se kterou se musí vyrovnat – a toto je velmi citlivé – je snaha Izraele je rekrutovat jako informátory nebo kolaboranty a dále používání metody „cukr a bič“, aby z nich dostali informace. Hodně dětí často říká, že se je snažili Izraelci rekrutovat, ale nikdy neřeknou, že přijali, ačkoli v některých případech tomu tak mohlo být kvůli strachu a touze skoncovat se špatným zacházením a dostat se ze situace ven. Je nesmírně obtížné s těmito otázkami pracovat, protože jsou spojeny s mnoha dalšími věcmi, jako je bezpečnost dítěte, hodnoty komunity, strach, který taková zkušenost vytváří v dítěti a potřeba ochrany.

Otázka: Kdy oslovíte dítě s tím, aby vstoupilo do programu?

Nader: Nabízíme dětem, aby se do programu přihlásili bezprostředně po propuštění z vězení. Nabízíme jim pomoc s návratem do školy, pomoc s výběrem vhodného zaměstnání,

napomáháme v jejich reintegraci do komunity a poskytujeme jim psychologické poradenství.

Otázka: S jakými největšími obtížemi se setkáváte po propuštění dětí z vězení?

Nader: Otázka návratu do školy patří mezi jednu z nejobtížnějších, protože tyto děti vyhledávají všemožné výmluvy, aby do školy zpátky nešly. Většina z nich pochází z chudých rodin, proto říkají, že chtějí začít pracovat, aby pomohli domácnosti. Zpochybňujeme jejich argumenty a ukazujeme jim výhody dokončeného vzdělání, ale také obtíže při hledání dobrého zaměstnání bez potřebné kvalifikace. Pokud se však dítě rozhodne, že se do školy nevrátí, musíme jeho rozhodnutí respektovat a pomáháme jim s učňovským výcvikem.

Otázka: Můžete mi říct něco víc o učňovském výcviku?

Nader: Používáme velmi efektivní systém vyhodnocení výběru učňovského oboru a máme smlouvy s řadou firem, dílen atd., kde děti dostanou výcvik v různých oblastech, jako například tesařství, oprava aut atd. Je důležité, aby děti prošly tímto výcvikem v rámci určitého systému, protože to je klíčové pro úspěch terapeutického procesu. Tyto děti by neměly být ponechány samotné.

Otázka: Jak hodnotíte úspěch programu?

Nader: Obecně je program velmi úspěšný. Většina dětí se zotaví z traumatu a dobře se reintegruje do komunity, ale samozřejmě nikdy nezapomenou na to, co se jim stalo. Bude se jim to vracet celý život, ale naučí se, jak se s těmito vzpomínkami vyrovnávat. V některých případech jsou děti znovu zatčeny a jakmile jsou propuštěny, okamžitě přichází zpět do našeho programu.

Rozhovor s právníkem zastupujícím děti – str. 42

Jméno: Iyad Misk
Pozice: Právník
Organizace: DCI-Palestine
Datum: 29. února 2012

DCI-Palestine (Defence for Children International, palestinská pobočka, mj. v Česku pobočka pod názvem [Sdružení zastánců dětských práv ČR](#)) poskytuje právní pomoc palestinským dětem vězněným v izraelských vojenských věznicích od roku 1991. V průběhu posledních dvaceti let zastupovali právníci organizace DCI více než 3000 dětí.

Otázka: Jak dlouho již zastupujete děti u vojenských soudů?

Iyad: V DCI jsem začal pracovat v roce 2005 a děti zastupuji od roku 2008.

Otázka: Co děláte, když se dozvíte, že bylo zatčeno nějaké dítě?

Iyad: Jakmile dostanu informaci od rodičů či od nějaké další strany o zatčení dítěte, kontaktuji různá vězení a policejní stanice, abych dítě našel a získal informace o jeho zatčení, místě zadržení a datu soudu. Jakmile zjistím tato základní fakta, snažím se domluvit si návštěvu dítěte, abych získal podrobnosti o průběhu jeho zatčení a vyšetřování.

Otázka: Je pro vás jako pro právního zástupce dítěte jednoduché získat k dítěti přístup?

Iyad: Není to jednoduché. Kvůli koordinačním problémům s izraelskými úřady uvidím většinu dětí až u vojenského soudu, poté co byly vyslyšány. Podle izraelského vojenského zákona může být dítěti odprávněn přístup k právnímu zástupci až 90 dnů.

Otázka: Snažíte se u soudu o propuštění dítěte na kauci?

Iyad: Ano. První věc, o kterou soudce žádám je propuštění dítěte. V některých případech navrhuji různé alternativy vazby až do ukončení soudního procesu – například propuštění na kauci, zaručení se třetí strany anebo dokonce i domácí vězení.

Otázka: Co se obvykle stane – je dítě soudcem propuštěno?

Iyad: Ve většině případů je žádost zamítnuta. Soudce tvrdí, že k vazbě neexistují žádné vhodné alternativy a že by propuštění dítěte ohrožovalo komunitu. Považují dítě za vinné, dokud se neprokáže jeho nevina, a ne naopak.

Otázka: Jak často jsou děti shledány nevinnými?

Iyad: Není to běžné. Ve většině případů je dítě prohlášeno za vinné anebo se dozná.

Otázka: A co se stane, pokud vinu popírá?

Iyad: Pokud se dítě rozhodne vinu popírat, prodlouží to soudní proces a dítě ve vazbě stráví o mnoho více času. Může to být dvakrát déle, než kdyby případ skončil dohodou o přiznání viny. Z naší zkušenosti u soudů víme, že dítě bude nakonec zcela jistě shledáno vinným a dostane přísnější trest, než kdyby se k vině doznalo. Toto vysvětluji dítěti i rodině a ve většině případů se dítě rozhodne vinu nepopírat, a tím dojde k dohodě s žalobcem, případ je uzavřen a je vynesena rozsudek.

Otázka: Takže musíte dětem radit přiznat vinu, aby byly dříve propuštěny. Jak se při tom cítíte, když je vaše práce zredukována na zajišťování dohod o přiznání viny?

Iyad: Znovu zdůrazňuji, že k takovému zakončení případů dochází z jednoho klíčového důvodu: dítě i rodina se obávají prodlužování procesu, věznění dítěte daleko delší dobu než kdyby se k vině přiznalo a došlo k dohodě o přiznání viny. Samozřejmě mě to frustruje a občas se cítím přemožen pocitem nespravedlnosti tohoto systému, který nebere v úvahu nejlepší zájmy dítěte.

Otázka: Co vás motivuje pokračovat?

Iyad: Stále doufám, že je v některých případech možné zlepšit situaci dětí a pomoci jim, i když mluvíme pouze o změně na psychologické úrovni. Konec konců považuji všechny děti, se kterými se setkávám ve vězení nebo u soudu, za své příbuzné či za své syny, protože se tyto děti velmi spoléhají na svého právního zástupce a věří, že je jejich jediným zachráncem v jejich útrapách, zvláště pokud jsou zadrženy poprvé. Když jsou zadrženy poprvé, považují mě za boha, jako bych byl schopen všeho. Ale ve skutečnosti jsem stejně bezmocný.

Otázka: Myslíte si, že je systém ze své podstaty špatný?

Iyad: Jako právník věřím na princip oddělení moci: na soudní, zákonnou a výkonou. V případě vojenských soudů jsou ale jednotlivé moci jedinou entitou: izraelskou armádou.

Závěr zprávy

V závěru zprávy uvádí doporučení k ochraně dětí zadržovaných v izraelských vojenských věznicích a k zabránění praktik porušujících zákaz jakéhokoli mučení a špatného zacházení:

- *Až na výjimečné a extrémní okolnosti bude zatčení dětí probíhat pouze v denních hodinách.*
- *Zákaz používání škrtících plastických pout.*
- *Děti budou mít přístup k právníkovi ještě před začátkem výslechu a pokud možno i v jeho průběhu.*
- *Přítomnost rodiče v průběhu výslechů dítěte.*
- *Pořízení videozáznamu z výslechu a poskytnutí kopie právnímu zástupci dítěte.*
- *Vojenský soud vyřadí důkazy získané na základě mučení a špatného zacházení s dítětem.*
- *Vojenský soud vyřadí důkazy získané během výslechu, při kterém nebylo dítě informováno o svém právu nevypovídat.*
- *Okamžitý zákaz používání samotek a administrativních vazeb dětí a ustanovení takového zákazu v zákoně.*
- *Iniciování opatření zajišťujícího, aby všechny věrohodné zprávy o mučení a špatném zacházení s dětmi byly náležitě vyšetřeny a pachatelé byli povoláni před spravedlnost.*
- *Na základě doporučení zvláštního zpravodaje OSN z r. 2002 musí být svoláno nezávislé vyšetřování k prozkoumání zpráv o mučení a špatném zacházení s dětmi v izraelských vojenských věznicích.*

Poznámka ISM ČR: Možná vás po přečtení doporučení DCI-Paléstine ve smyslu „zatýkání dětí pouze v denních hodinách“ příliš nepřesvědčí a spíš vás podnítl se zeptat, zda je akceptovatelné, aby byly děti vůbec vězněny. („Civilizované“ země toto řeší výchovným zařízením...) Jaká je vaše reakce na článek, co si myslíte?

Odkazy

Zpráva DCI-Paléstine: [„Spoutané se zavázanýma očima a odsouzené: Děti vězněné ve vojenských věznicích“](#) (anglicky)

Vypracovalo: ISM ČR – ism-czech.org, czech.ism@gmail.com